

דרשה בהר - בחוקותי תשס"ט לכבוד בר המצוה נעם יעקב לוינשטרן

מאת: הרב דוד אברהם ספקטור

שבת שלום וברכת מזל טוב לבר המצוה נועם ולהורים לרב צבי ולשרון, המזכים את הרבים בתורה וברפואה ולכל המשפחה. נעם סיפרת לי שאתה מתאמן בלהטוטים, ויודע לזרוק כלפי מעלה בו זמנית ארבע טבעות וחמישה בולינג ולתפוס אותם חזרה בזמן אמת. לפי הסימנים שיש על התקרה אצלכם בבית, אשרה אמא, שרון כל מילה. על זה נאמר 'דברי אמת ניכרים'. נעם, אמנם אתה בדרך הנכונה, אבל כדי להגיע לדרגת רבן שמעון בן גמליאל, אתה צריך עוד קצת להתאמן. מסופר על רבן שמעון בן גמליאל (סוכה נג.) שב"שמחת בית השואבה היה נוטל שמונה אבוקות של אור, וזורק אחת ונוטל אחת ואין נוגעות זו בזו". נעם אתה חוגג היום עם כל הציבור את כניסתך לעולם המצוות. וכל מצוה היא באמת אבוקה של אור, כפי שאמר שלמה המלך "נר מצוה". החכמה היא לא לעשות מצוות אנשים מלומדה מתוך שגרה והרגל אלא לזרוק כל מצוה, כל אבוקה של אור כלפי מעלה עד התקרה ולהשאיר סימנים טובים לאחרים. ולדאוג שאף מצוה לא פוגעת במצוה אחרת אלא כרבן גמליאל וזורק אחת ונוטל אחת ואין נוגעות זו בזו. לכל מצוה יש מקום, לכל דעה בהלכה יש מקום, אף שפוסקים לפי הרוב הלכה כרבים, מכל מקום גם לדעת יחיד בהלכה יש מקום, לפעמים כחומרא והידור ליחידים ולפעמים כקולא ליחידים בשעת הדחק. אין האור של אבוקה אחת מכבה את האור של אבוקה אחרת. זו המשמעות של שמך: נעם, נעים לכולם כדרכה של תורה שכל דרכיה דרכי נעם. השם נעם מאד אהוב עלי, ולכן כך קראנו לכן השני שלנו. מובא על זה במסכת סנהדרין (כד.): אמר רבי אושעיא: מאי דכתיב (זכריה י"א) 'ואקח לי (את) שני מקלות לאחד קראתי נועם ולאחד קראתי חובלים, נועם - אלו תלמידי חכמים שבארץ ישראל, שמנעימין זה לזה בהלכה. חובלים - אלו תלמידי חכמים שבבבל, שמחבלים זה לזה בהלכה. ומפרש רש"י: "מחבלים - בלשון עז וחמה מקשין זה לזה (אלו תלמידי חכמים שבבבל) ובני ארץ ישראל נוחין יחד, ומעיינין יחד, ומתקן זה את דברי זה, והשמועה יוצאה לאור". הגמרא מציינת כאן שיש שני סוגי תלמידי חכמים. תלמידי חכמים בחו"ל נקראים חובלים, מפני שהם חובלים, פוגעים זה בזה. אמנם שבעים פנים לתורה וזה לגיטימי, כל עוד הויכוח הוא עניני ולא אישי. אבל ת"ח בחו"ל גולשים לפעמים לפסים אישיים ואז חובלים ופוגעים זה בזה ולא מכבדים זה את זה ואין זו מחלוקת לשם שמים. לא כך תלמידי חכמים שבארץ ישראל, שאף שהם מתווכחים בהלכה אפילו בלהט, אבל זה דיון עניני ומשותף, מעיינים ביחד (כלשון רש"י), בנועם בלי גלישה לפגיעות אישיות. זו מחלוקת לשם שמים. אחרי אלפיים שנה זכינו ויהודים רבים יצאו מהגלות הפיסית ועלו לארץ ישראל, אבל נשאלת השאלה האם גם הגלות, ובפרט הגלות הרוחנית יצאה מהם, ובפרט המחלה הגלותית הנקראת "חובלים", שמחבלים זה לזה? שאלה זו מתעצמת בתחילת ספירת העומר כאשר אנו אבלים עד היום על אותם תלמידי ר' עקיבא שלא כיבדו זה את זה, אף שהיו ת"ח בארץ ישראל. האם דברי רבי אושעיא, הקורא לת"ח שבא"י נועם עוד רלוונטיים ובפרט כשיש מתח מדי פעם בין חוגים שונים. האם באמת כפירוש רש"י: 'בני ארץ ישראל נוחין יחד'?! אחי ורעי, זו שאלה מעניינת מאד, אבל עד ל"ג בעומר. בל"ג בעומר עצמו, אין שאלה כזאת! בל"ג בעומר נפסקה מיתת תלמידי ר' עקיבא כיון שבאותו יום מכבדים זה את זה. אז וגם היום בל"ג בעומר תלמידי חכמים בארץ ישראל מנעימים זה לזה בהלכה, ובני ארץ ישראל נוחין ביחד, כפי שראיתי בעצמי השנה בעליה למירון. בל"ג בעומר מופיע באור גדול יומי כעמד ישראל גוי אחד בארץ, אף שמשך השנה האור הזה לפעמים קצת עמום ונחלש. בליל ל"ג בעומר כל ארץ ישראל מוארת באלפי מדורות. אלו שמים במדורה תפוחי אדמה ומרש-מילו ואלו שרים סביב למדורה שירים לכבוד התנא ר' שמעון בר יוחאי וכולם מכבדים זה את זה. 15 אוטובוסים של המועצה הדתית יצאו השנה מבית שמש למירון, מלאים גברים ונשים מכל החוגים והעדות. בל"ג בעומר כולם מכבדים זה את זה. ולכן נפסקה בל"ג בעומר האבלות וכולם שמחים. עליתי להר מירון וליד הציון של ר' שמעון בר יוחאי מתגלה לעיני בשלוש בלילה מחזה אדיר של אלפי יהודים, אלו בכיפות סרוגות ואלו בכובעים ובכיפות שחורות, הרוקדים ביחד בדיבוק חברים ובאהבת ישראל ושרים בדביקות המשנה האחרונה של מסכת יומא (ח,ט): 'אשריכם ישראל, לפני מי אתם מיטהרין? ומי מטהר אתכם? אביכם שבשמים'!! בל"ג בעומר כולנו נועם ומנעימים זה לזה ונוחין יחד וזו כנראה ההכנה ההכרחית לחג שבועות הבא ומתקרב ובו כלל ישראל ולא רק חוג כזה או אחר קבל ומקבל את התורה. ולכן שלושת ימי הגבלה, ההכנה חייבים להתחיל בו"י ויחן ישראל כנגד ההר", כאיש אחד בלב אחד. אתה נעם תהיה נעם, בע"ה תלמיד חכם בארץ ישראל, שיודע לכבד כמו הוריו היקרים את כל דרכי התורה, שכולם דרכי נעם. לא לחנם נקראת נועם יעקב ע"ש ראש ישיבת כרם ביבנה הרב יעקב גולדוויכט זצ"ל. ביום הברית שלך בניגת ביתכם התחיל לעבוד הדחפור הראשון ברמת בית-שמש. על זה נאמר: 'אל תקרי בניך אלא בוניך'!! נעם בשם הקהילה אני מברך אותך שתמשיך בנעם ובחן להיות מבוני התורה והמצוה בארץ ישראל ואתה מוזמן לקבל ספר זה.